

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/161/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413203419
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:6413203419.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej v právnej veci žalobcov, v rade 1/ E. I., nar. XX.XX.XXXX, v rade 2/ Y. I., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, v rade 3/ K. I., nar. XX.XX.XXXX, všetci bytom Y. L. Y., P. E. XXX, právne zastúpení JUDr. Jozefom Bónom, advokátom so sídlom v X. L. Y., A. Y. XXX/XX a JUDr. Miroslavou Hudecovou, advokátkou so sídlom v X. L. Y., E. C. XX, proti žalovaným, v rade 1/ KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, v rade 2/ Ing. G. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. - K. XXX, právne zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Róbert Hronček, s.r.o., so sídlom v Žiline, Národná 10, IČO: 47 248 327, o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalovaných v rade 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Martin z 14. októbra 2015, sp. zn. 10C/3/2014-238, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že odporca v rade 2/ j e p o v i n n ý titulom náhrady nemajetkovej ujmy zaplatiť navrhovateľovi v rade 1/ sumu 5.000 Eur, navrhovateľke v rade 2/ sumu 5.000 Eur a navrhovateľke v rade 3/ sumu 2.000 Eur, do troch dní.
Návrh voči odporcovi v rade 2/ vo zvyšnej časti z a m i e t a .

Návrh voči odporcovi v rade 1/ z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal žalovaných v rade 1/ a 2/ k povinnosti zaplatiť žalobcom v rade 1/ až 3/ náhradu nemajetkovej ujmy, každému vo výške 25.000 Eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká vo vzťahu k žalobcom v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p. s tým, že o týchto rozhodne samostatným uznesením do 30-tich dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Vykonaným dokazovaním zistil, že Okresný súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 29.03.2012 sp. zn. 2Tv 1/2012 schválil podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku Dohodu o vine a treste uzavretú dňa 23.02.2012, na základe ktorej bol žalovaný v rade 2/ uznaný za vinného z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, ktorý mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov a súčasne bol žalovanému v rade 2/ uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 24 mesiacov. Žalobkyni v rade 2/ bol zaviazaný zaplatiť náhradu majetkovej škody vo výške 3.200,83 Eur. Žalovaný v rade 2/ bol uznaný vinným z prečinu usmrtienia na tom skutkovom základe, že dňa 01.04.2011 v čase o 10,33 hod na ceste po obci Bartošová Lehôtka, okres Žiar nad Hronom, medzi motorestom Zlatý strom a bývalým motorestom Zlatý potok viedol ako vodič bez vplyvu alkoholu osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Golf, evidenčné číslo MT 115 BP v smere Žiar nad Hronom - Kremnica a pri prejazde pravotočivou zákrutou v uvedenom smere sa pohyboval povolenou rýchlosťou 90 km/h, zvolil však nesprávny spôsob jazdy tým, že prešiel plynule do protismeru a z dôvodu náhleho vzniku poruchy pozornosti zapríčinennej krátkodobým náhle vzniknutým

mikrospánkom, prešiel do protismeru, kde čelne narazil do protiúceho motorového vozidla zn. Fiat Punto, evidenčné číslo ZH 017 AU, ktoré vlastnila žalobkyňa v rade 2/ a v tom čase ho viedol vodič E. I., nar. XX.XX.XXXX bez vplyvu alkoholu. V dôsledku nárazu vozidlo Fiat Punto odhodilo do jarku mimo cesty, pričom vodič E. I. pri nehode utrpel trieštivé zlomeniny krčných stavcov a roztrhnutím krčných väzov, s pomliaždením mozgového kmeňa, a traumaticko-hemoragický šok s početnými zlomeninami rebier, ľavej kosti stehnovej a kosti panvy s krvácaním do ľavej pohrudničnej dutiny, ktorým zraneniam na mieste podľahol. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalovaný v rade 2/ v čase vzniku dopravnej nehody, pri ktorej došlo k usmrteniu nebohého E. I., mal so žalovanou v rade 1/ uzavretú poisťovnú zmluvu č. 6559257007 zo dňa 13.07.2010, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla značky Volkswagen Golf, evidenčné číslo MT 115 BP, pričom žalovaní 1/ a 2/ boli vo vzájomnom vzťahu poisťovateľa a poistníka a v zmysle Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že žalovaný v rade 2/ svojim protiprávnym konaním - zapríčinením smrti E. I. - syna žalobcov v rade 1/ a 2/ a brata žalobkyne v rade 3/ v dôsledku dopravnej nehody, zasiahol do osobnostných práv žalobcov, predovšetkým do ich práva na súkromný a rodinný život v zmysle § 11 až 13 Občianskeho zákonníka. Nepovažoval za dôvodnú obranu žalovaného v rade 1/, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu zásahu do osobnostných práv žalobcov sa nevzťahuje poistenie zodpovednosti v zmysle § 4 ods. 1, ods. 2 a § 15 ods. 1 (priamy nárok proti poisťovateľovi) Zákona č. 381/2001 Z. z., t.j., že majetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia. Obrana žalovaného v rade 1/ spočívala v namietaní jeho pasívnej vecnej legitímácie. Žalovaný v rade 1/ tvrdil, že závery Európskej komisie pri Súdnom dvore EÚ vyslovene v veci C-22/12 nie sú priamo aplikovateľné pre fyzické či právnické osoby v jednotlivých členských krajinách Európskej únie, rovnako ako Európska smernica č. 209/103/ES (tzv. motorová smernica). V tejto súvislosti poukazoval na princípy stanovené v smernici, podľa ktorého výkladu, zákonodarný zbor členského štátu musí vydať transpozičný predpis, ktorý vnútroštátne právne predpisy prispôbi cieľom určeným v smernici. Ďalej uviedol, že platný Občiansky zákonník aj súčasná civilistická teória striktné od seba odlišuje právo na ochranu osobnosti a s ním právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a právo na náhradu škody v zmysle § 415 a 450 Občianskeho zákonníka, ktoré má povahu majetkovú a relatívnu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenej v tomto konaní nemožno preto subsumovať pod pojem „škody“ v ustanoveniach § 4 ods. 1 a ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z. z.. Uvedenú obranu žalovaného v rade 1/ nepovažoval za dôvodnú vychádzajúc už z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 24.10.2013 (ďalej len „SD“) vo veci C-22/12, podľa ktorého tzv. motorové smernice (v tom čase smernica Rady 72/166/EHS z 24.04.1972, smernica Rady 84/5/EHS z 30.12.1983, smernica Rady 90/232/EHS zo dňa 14.05.1990, doplnených smernicou Európskeho Parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.05.2005) sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V súčasnej dobe tzv. „motorové smernice“ boli nahradené jedinou „motorovou smernicou“ Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo dňa 16.09.2009, za účinnosti ktorej došlo k uzavretiu poistenej zmluvy medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ a aj k poistnej udalosti, v dôsledku ktorej došlo k usmrteniu E. I.. Na základe uvedeného vyvodil, že podmienky smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES, ako aj závery rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12 je dôvodné vykladať aj k podmienkam Zákona č. 381/2001 Z. z., čo znamená, že poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve sa vzťahuje aj na nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla usmrtením E. I., v dôsledku dopravnej nehody, ktorú zapríčinil poistník žalovaný v rade 2/ a čím došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov. Skutočnosť zásahu do osobnostných práv žalobcov v rade 1/ a 2/ ako rodičov E. I. a žalobkyne v rade 3/ ako sestry E. I., bola v konaní jednoznačne preukázaná. Z výsluchu ošetrojúcej lekárky (psychiatricky) žalobcov v rade 1/ a 2/ MUDr. K. T. bolo zistené, že žalobca v rade 1/ je jej pacientom od 21.06.2011, je u neho diagnostikovaná vážna reaktívna duševná porucha, ktorá pretrváva do súčasnej doby, je nastavený na psychofarmaká a absolvoval aj individuálnu psychoterapiu. Žalobkyňa v rade 2/ je diagnostikovaná vážna reaktívna duševná porucha, je nastavená na lieky. Priebeh ochorení obidvoch žalobcov je determinovaný ich vekom aj situáciou. Silné väzby medzi nebohým E. I. a žalobcami v rade 1/ a 2/ pretrvávali v čase poistnej udalosti aj z dôvodu toho, že všetci bývali v spoločnej domácnosti, pričom nebohý E. I. zabezpečoval aj chod domácnosti. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy u žalobkyne v rade 3/ zohľadnil skutočnosť, že táto v mladom veku stratila brata, ktorý bol oporou rodičov, pričom v súčasnej dobe musí zastávať úlohu, ktorá v minulosti patrila bratovi aj vzhľadom na zlý zdravotný stav žalobcov v rade 1/ a

2/. Na základe takto zisteného skutkového stavu a s vyvodením zodpovednosti žalovaných v rade 1/ a 2/ dospel k záveru, že je dôvodné zaviazať žalovaných na náhradu nemajetkovej ujmy, a to každému zo žalobcov vo výške 25.000 Eur.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný v rade 1/. Nestotožnil sa so záverom okresného súdu, ktorý neuznal námietku o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie, a to na základe extenzívneho eurokonformného výkladu ust. § 4 ods. 2 písm. a/ v spojení s ostatnými ustanoveniami Zákona č. 381/2001 Z. z., keď svoj záver oprel výlučne o rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12, t.j., že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Poukázal na skutočnosť, že v zmysle judikatúry ESD, z predmetu prvej, druhej a tretej smernice vyplýva, že ich cieľom nie je harmonizácia zodpovednosti za škodu členských štátov a že podľa súčasného práva Spoločenstva samotné členské štáty môžu voľne upraviť zodpovednosť za škodu pri nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel (Rozsudok ESD Farrell C-356/05) a aj z bodu 22 smernice 2009/103/ES (súčasná motorová smernica, ktorá nahradila motorové smernice uvedené v ESD z 24.10.2013 vo veci C-22/12) vyplýva, že určenie rozsahu odškodnenia obetí pri dopravných nehodách je vyhradené pre členské štáty EÚ. Okresný súd v zmysle svojho rozhodnutia priznal tzv. motorovým smerniciam priamy účinok. Smernica je vždy adresovaná členským štátom, nezaväzuje a nezakladá priamo práva a povinnosti fyzickým a právnickým osobám a vyžaduje si transpozíciu do vnútroštátneho práva formou aktu členského štátu. Lehotu na transpozíciu do právneho poriadku členského štátu upravuje priamo smernica. Tzv. motorové smernice boli transponované do právneho poriadku Slovenskej republiky práve Zákonom č. 381/2001 Z. z., pričom v zmysle čl. 249 Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev nepredpokladá ich priamu aplikovateľnosť (rozhodnutie ESD vo veci Marshall C-152/84). ESD nemá kompetenciu vykladať vnútroštátne predpisy, pokiaľ nie sú v rozpore s nejakým konkrétnym nariadením alebo smernicou EÚ. ESD vo svojom rozhodnutí C-22/12 nevyslovil nesprávnu transpozíciu tzv. motorových smerníc, ale výslovne rozhodol, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Vychádzajúc z uvedeného, slovenská právna úprava nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod nárok na náhradu škody, ktorý je možné uplatniť z povinného zmluvného poistenia. Okrem uvedeného, ESD v konaní C-22/12 vychádzal z iných okolností dopravnej nehody, ku ktorej došlo na území Českej republiky dňa 07.08.2008, v dôsledku ktorej došlo k úmrtiu pána Y., manžela pani Y., pričom ESD prijal stanovisko, že rozhodným právom sú vnútorné predpisy štátu, na území ktorého došlo k nehode. V danom prípade ESD vyslovil svoje právne stanovisko, že sa bude aplikovať rozhodné právo - Českej republiky, ktoré odlišne od slovenského práva upravuje odškodnenie pre pozostalých v prípade usmrtenia. Česká právna úprava, konkrétne § 444 ods. 3 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. obsahuje ustanovenia na jednorazové odškodnenie v prípade usmrtenia. Naproti tomu slovenská právna úprava pod pojmom škoda nerozumie nemajetkovú ujmu v zmysle podmienok Zákona č. 381/2001 Z. z. (§ 4 ods. 2 písm. a/). V zmysle citovanej právnej úpravy nemajetkovú ujmu nemožno považovať za škodu, čo je zrejme i zo samotnej systematiky Občianskeho zákonníka, keď ochrana osobnosti a nemajetková ujma je upravená v prvej časti Občianskeho zákonníka - Všeobecné ustanovenia, pričom zodpovednosť za škodu je upravená v šiestej časti Občianskeho zákonníka - Zodpovednosť za škodu a bezdôvodné obohatenie. Jedná sa o dva úplne odlišné právne nároky, taktiež je zrejma (obsahová) odlišnosť nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nároku na náhradu škody, u každého z týchto nárokov sú dané iné predpoklady pre jeho priznanie. Nesúhlasí preto s extenzívnym výkladom ust. § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z. z. okresným súdom, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je možné subsumovať pod ust. § 4 ods. 2 písm. h/ Zákona č. 381/2001 Z. z.. Podmienky poistného krytia uvedené v § 4 ods. 2 cit. zákona sa vzťahujú pod nároky „na náhradu škody“ inak vyplývajúce z ust. § 443 až § 449 Občianskeho zákonníka. Aj v samotnej dôvodovej správe k Zákonu č. 381/2001 Z. z. sa výslovne uvádza, že rozsah poistenia zodpovednosti je v návrhu vymedzený s ohľadom na nároky vyplývajúce z tohto zákona, jednotlivé zložky náhrady škody a na územnú platnosť poistenia. Spojením ust. § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z. z. nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma. K inému právnenému záveru nemožno dospieť ani pri systematickom výklade (s

poukazom na členenie nárokov podľa § 4 ods. 2) a ani pri teleologickej interpretácii právnej normy. Zo žiadneho ustanovenia Zákona č. 381/2001 Z. z. priamo nevyplýva, že by predmet poistného krytia tvorili aj iné nároky, ako náhrada škody. Otázka pasívnej legitímácie poisťovne v prípade uplatnenia práva na náhradu nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla už bola v minulosti riešená napr. v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 168/2009 zo dňa 20.04.2009, ako aj v ďalších rozhodnutiach okresných a krajských súdov. Poisťovňa je viazaná pri výkone povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Zákonom č. 381/2001 Z. z., do ktorého obsahu boli podľa príslušných dôvodových správ transponované aj smernice Európskeho parlamentu a Rady. Ak by obsahom smerníc malo byť skutočne to, že povinné poistenie pokrýva aj nároky z neoprávnených zásahov do osobnosti človeka, potom by to bolo možné vyjadriť jednoznačne spôsobom legislatívne v texte zákona. Zákon č. 381/2001 Z. z. napriek deklarovanej aproximácii smerníc takéto nároky neuvádza a nijako výslovne nespomína. Domnieva sa, že ani Slovenská republika ako členský štát nevníma predmetné smernice tak, že by predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bola i nemajetková ujma. Poisťovňa nemôže rozširovať poistené krytie v protiklade so znením zákona v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu „náhrady škody“. Vzhľadom k tomu, že okresný súd pri výklade podmienok Zákona č. 381/2001 Z. z. ako aj rozhodnutia ESD č. C-22/12 dospel k nesprávnemu záveru, že predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom je aj nemajetková ujma a z tohto dôvodu nároku žalobcov v rade 1/ až 3/ v plnom rozsahu vyhovel, žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť a návrh vo vzťahu k nemu ako nedôvodný zamietnuť.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca v rade 2/. Uviedol, že okolnosti dopravnej nehody ho tragicky zasiahli. Od tragickej nehody prežíva mučivé psychické útrapy a jeho celkový psychický stav sa výrazne zhoršil. Lútuje, že tragická udalosť sa stala a aj to, že došlo k strate života mladého človeka. Z uvedených dôvodov považuje dôsledky tragickej nehody pre neho za úplne dostačujúce. Poukázal na rozhodnutie NS Českej republiky z 28.02.2005 sp. zn. 3Cdo 1678/2004, keď v obdobnej skutkovej a právnej veci dospel súd k záveru, že morálne zadosťučinenie je postačujúce. Obdobný záver bol prijatý aj v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 28.04.1998 sp. zn. 1Cdo 87/97, R 29/2001. Poukázal ďalej na okolnosti vzniku dopravnej nehody, ktorá bola spôsobená v dôsledku mikrosprávku, čo je okolnosťou, ktorú nemohol ovplyvniť a bola spôsobená momentálne neovplyvniteľným rozpoložením. V tomto smere poukazoval aj na závery znaleckých posudkov. Ďalej zo znaleckého posudku č. 14/2011 zo dňa 04.08.2011 vyplýva, že zosnulý E. I. v čase vzniku dopravnej nehody išiel rýchlosťou 99 km/h a v prípade, ak by išiel predpisovou rýchlosťou 90 km/h, zrejme by k dopravnej nehode nedošlo. V tejto súvislosti poukázal na závery rozhodnutia NS SR z 27.10.2010 sp. zn. 7Cdo 77/2009. Podľa jeho názoru Okresný súd v Martine správne vyhodnotil závery rozsudku Súdneho dvora EÚ z 24.10.2013 vo veci C-22/12, v zmysle ktorého nemajetková ujma musí byť likvidovaná z povinného zmluvného poistenia uzavretého so žalovaným v rade 1/. Z týchto dôvodov považoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej priznanej výške 75.000 Eur za neprimeraný a nedôvodný.

Žalobcovia vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadali rozsudok okresného súdu ako správny potvrdiť. Uviedli, že okresný súd vo veci riadne zistil skutkový stav, na základe ktorého správne dospel k záveru, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je nárokovateľným nárokom vo vzťahu k podmienkam § 4 ods. 4, § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z.. Námietku nedostatku pasívnej legitímácie zo strany žalovaného v rade 1/ nepovažoval za dôvodnú. V praxi súdov SR v predchádzajúcom období prevládal názor, že škoda v zmysle Zákona č. 381/2001 Z. z. nezahŕňa aj ujmu spôsobenú pozostalým, zásahom do ich práva na ochranu súkromného a rodinného života. Prelomovým rozhodnutím bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 03.03.2010, sp. zn. 11Co/12/2009 a rozhodnutie Súdneho dvora EÚ v prejudiciálnej otázke vo veci Y. c/a G. a spol. (C-22/12). Základným v tomto prípade bolo posúdenie, či škoda v zmysle Zákona č. 381/2001 Z. z. zahŕňa aj ujmu spôsobenú pozostalým osobám zásahom do ich osobnosti a či náhrada škody v zmysle Zákona č. 381/2001 Z. z. pokrýva aj náhradu osobnostnej nemajetkovej ujmy týchto pozostalých. Súdny dvor EÚ dňa 24.10.2013 rozhodol, že článok 3 ods. 1 prvej smernice, čl. 1 ods. 1 a 2 druhej smernice a čl. 1 prvý odsek tretej smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Tento záver nemôže spochybniť ani samotná systematika Občianskeho zákonníka, ak je ochrana osobnosti a nemajetková ujma upravená v prvej časti Občianskeho zákonníka a zodpovednosť za škodu je upravená v šiestej časti Občianskeho

zákonníka. Všeobecnú záväznosť rozsudkov Súdneho dvora EÚ, pokiaľ ide o výklad práva EÚ, nie je potrebné osobitne zdôrazňovať. Rovnako ako tzv. nepriamy účinok, spočívajúci v povinnosti vykladať vnútroštátne právo v súlade s právom EÚ. Okresný súd správne konštatoval, že aj keď uvedené smernice citované v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ C-22/12 boli zrušené, podľa článku 3 smernice č. 2009/103/ES (v súčasnej dobe platnej) sa uvádza, že poistenie uvedené v prvom pododseku, povinne pokrýva škodu na majetku, ako aj ujmu na zdraví. V snahe posilniť ochranu obetí dopravných nehôd je potom treba uplatniť extenzívny výklad daného pojmu a medzi škody sa musí v rámci povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel zahrnúť aj nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Z týchto dôvodov sa domnieva, že žalovaný v rade 1/ je v spore pasívne legitimovaný. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného v rade 2/, že v danom prípade je postačujúce morálne zadosťučinenie, ako aj o tom, že nebohý E. I. prekročil právnym predpisom najvyššiu dovolenú rýchlosť 90 km/h, v dôsledku čoho by nedošlo k smrteľným následkom dopravnej nehody. Zo skutkových okolností dopravnej nehody jednoznačne vyplýva, že nebohý E. I. jazdil vo svojom pruhu, vyhýbal sa čo najviac do pravej strany vozovky a bol to práve žalovaný v rade 2/, ktorý hrubo porušil pravidlá cestnej premávky, keď prešiel do protismeru a spôsobil smrteľný následok. V takom prípade len morálne zadosťučinenie je pre nich nepostačujúce, ak v dôsledku tragického následku dopravnej nehody stratili syna a brata, a to aj vzhľadom na dopad tohto skutku na ich životy tak, ako boli tieto skutočnosti zistené prvostupňovým súdom.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podali včas účastníci konania proti rozsudku, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), po nariadení odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 O.s.p., ktorý podľa § 220 O.s.p. zmenil z nasledovných dôvodov:

V prejednávanej veci žalobcovia v rade 1/ až 3/ žalobným návrhom žiadali zaviazat' žalovaných v rade 1/, 2/ zaplatiť každému z nich 25.000 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Návrh odôvodnili tým, že žalovaný v rade 2/ ako vodič osobného motorového vozidla zn. Volkswagen Golf EČV: MT 115/BP pri dopravnej nehode dňa 01.04.2011 usmrtil syna žalobcov v rade 1/ a 2/ a brata žalobkyne v rade 3/ E. I., čím protiprávne zasiahol do ich práva na ochranu osobnosti - do práva na súkromie a na rodinný život, spôsobiac im neodstrániteľný následok v podobe náhlej a neočakávanej straty najbližšieho rodinného príslušníka. Z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný v rade 2/ za uvedený skutok prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona bol právoplatne odsúdený k trestu odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorý mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov.

Krajský súd sa stotožnil so záverom rozsudku okresného súdu, že pokiaľ žalovaný v rade 2/ bol právoplatne rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Tv/1/2012 zo dňa 29.03.2012 uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona, keď ako vodič spôsobil z nebanlivosti dopravnú nehodu, následkom ktorej syn a brat žalobcov zahynul, tým bola preukázaná zodpovednosť žalovaného v rade 2/ za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov, a to do práva na ich súkromný a rodinný život, ktorý bol smrťou ich blízkeho príbuzného natrvalo narušený. Súčasťou práva na súkromie je aj právo na rodinný život, ktorý zahŕňa vzťahy medzi blízkymi príbuznými, ktorý žalobcovia nepochybne voči neb. E. I. mali, uvedená skutočnosť mala vplyv aj na ďalší osobný život, najmä na život žalobcov v rade 1/, 2/ tak, ako v dôvodoch rozsudku vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, konštatoval okresný súd.

Posúdenie otázky, či smrť rodinných príslušníkov fyzickej osoby pri dopravnej nehode, ktorú títo rodinní príslušníci a ani fyzická osoba nezavinili, je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život, bola posudzovaná už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR. Napríklad posúdenie uvedenej (dovolacej) otázky bolo predmetom posúdenia v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26.09.2013, sp. zn. 3Cdo/228/2012, ktorý v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal aj na závery ďalších rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, (rozsudok z 27.10.2010 sp. zn. 1Cdo/77/2009, rozsudok z 17.02.2011 sp. zn. 5Cdo/265/2009, rozhodnutie z 20.04.2011 sp. zn. 4Cdo/168/2009, rozsudok z 27.11.2012 sp. zn. 2Cdo/194/2011), v ktorých bola konštatovaná existencia neoprávneného zásahu do práva na súkromie a rodinný život, ktorý bol spôsobený usmrtením blízkeho rodinného príslušníka pri dopravnej nehode tak, ako je to v danej konkrétnej prejednávanej veci.

Zásadnou otázkou právneho významu bolo posúdenie, či žalovaná v rade 1/ je v spore pasívne legitimovaná na plnenie - náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv žalobcov spôsobený úmrtím ich blízkej osoby pri dopravnej nehode podľa § 4 ods. 2 písm. a/, § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z.. Okresný súd dospel k záveru, že poistenie zodpovednosti v zmysle § 4 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. a/, § 14 ods. 4 a § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z. sa vzťahuje aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv navrhovateľov spôsobených ich blízkej osobe pri dopravnej nehode. V tejto súvislosti podrobne poukázal na závery rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 24.10.2013 vo veci C-22/2012, z obsahu ktorého vyplýva, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Ďalej konštatoval, že závery rozsudku sú aplikovateľné aj vzhľadom na súčasné znenie čl. 3 Smernice č. 909/103/ES, účinnej v čase uzavretia povinného zmluvného poistenia medzi žalovanými v rade 1/, 2/ a v čase vzniku poistnej udalosti.

Žalovaný v rade 1/ v priebehu konania, ako aj v odvolaní proti rozsudku okresného súdu namietal svoju vecnú pasívnu legitimáciu. V podrobnostiach krajský súd poukazuje na vyjadrenia žalovaného v rade 1/ v priebehu konania, ako aj v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, najmä že pod pojem „škody“ upravenej v § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. nie je možné subsumovať žalobcami uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, inak povedané, že predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (§ 4 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. a/, § 15 ods. 1) nie je nemajetková ujma.

Uvedená právna otázka bola predmetom posúdenia v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline sp. zn. 7Co/403/2011, v ktorom krajský súd pripustil proti svojmu rozsudku z 27.06.2012 dovolanie pre posúdenie otázky zásadného právneho významu - pasívnej legitimácie poisťovne uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv navrhovateľov (práva na súkromný a rodinný život) spôsobený úmrtím ich blízkej osoby pri dopravnej nehode podľa § 4 ods. 2 písm. a/, § 15 ods. 1 veta druhá zákona č. 381/2001 Z. z. a ďalej, či súd o uplatnenom nároku môže rozhodnúť podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR priamo aplikáciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo dňa 16.09.2009 v spojení s rozhodovacou činnosťou SD.

Najvyšší súd SR v rozsudku z 31.03.2016, sp. zn. 3Cdo/301/2012 sa podrobne zaoberal predpokladmi pre vyriešenie otázky pasívnej legitimácie poisťovne, posúdením správnosti výkladu § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z. z., podľa ktorého má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu: a/ škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. Najvyšší súd v dôvodoch rozsudku ďalej podrobne poukázal na pojem „škody“ vymedzenej v § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z. z., ako pojmu, ktorý je upravený v § 443 až § 449a Občianskeho zákonníka. Uviedol ďalej, že Zákon č. 381/2001 Z. z. a ani Občiansky zákonník pojem škody nedefinuje. Uvedené je ponechané na občianskoprávnej teórii a súdnej praxi. Tie celkom zhodne za škodu v zmysle Občianskeho práva považujú každú majetkovú (materiálnu - hmotnú) ujmu (stratu), ktorú možno objektívne vyjadriť (vyčíslieť) vo všeobecných ekvivalentoch t.j. peniazmi. Občiansky zákonník nezahrňuje pod pojem škody i nemajetkovú (imateriálnu - nehmotnú - ideálnu) ujmu, táto sa podľa platného právneho stavu odškodňuje len v prípadoch osobitne stanovených v § 444 Občianskeho zákonníka. Uvedené nemožno vyložiť ani z ust. § 449 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje podmienky „nákladov“ v súvislosti so škodou na zdraví, resp. usmrtení, z ktorého nie je možné vyvodiť, že pod pojem „náklady pri usmrtení“ by mala patriť aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Pri aplikácii § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z. z. nestačí vychádzať len zo samotného znenia tohto ustanovenia, ale je potrebné vykladať aj v jednote s ďalšími ustanoveniami tohto predpisu - § 4 ods. 1, § 2 písm. g/, i/, kde pri výklade pojmov „poškodeného“, „poistnej udalosti“, „poistenia zodpovednosti“, sa používa pojem „škoda“. So zreteľom na uvedené zákonné ustanovenia dospel k záveru, že nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti ďalej Najvyšší súd SR poukázal aj na obsahovú odlišnosť inštitútu zodpovednosti za škodu a zodpovednosti za zásah do osobnostných práv v slovenskom vnútroštátnom práve, keď zodpovednosť za škodu je upravená v šiestej časti Občianskeho zákonníka s názvom „Zodpovednosť za škodu a bezdôvodné

obohatenie“ a zodpovednosť za zásah do osobnostných práv je upravená v prvej časti Občianskeho zákonníka s názvom „Všeobecné ustanovenia, ktorá je konštruovaná podstatne odlišným spôsobom ako zodpovednosť za škodu. Predmetom ochrany osobnosti (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) je nehmotná hodnota ľudskej dôstojnosti, predstavuje nemajetkové právo rýdze osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka. Subjektom práva môže byť fyzická osoba a zásah do práva na ochranu osobnosti sa zásadne odškodňuje v nepeňažnej forme. Existujú zásadné rozdiely v prípade odškodnenia zodpovednosti za škodu a v prípade náhrady nemajetkovej ujmy v peňažnej forme, u ktorej zákon žiadne medze neustanovuje a uplatňuje sa široká miera voľnej úvahy. Podstatou a účelom nemajetkovej ujmy v peniazoch je poskytnúť fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené, priznanie peňažnej satisfakcie. So zreteľom na uvedené poukázal na závery rozsudku Najvyššieho súdu z 20.04.2011 sp. zn. 4Cdo 160/2009, v ktorom dovolací súd podal výklad ust. § 4 Zákona č. 381/2001 Z. z., z ktorého vyplýva, že predmetné zmluvné poistenie kryje nároky explicitne uvedené v citovanom ustanovení § 4 Zákona č. 381/2001 Z. z. z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Aj v tomto konaní Najvyšší súd SR posudzoval otázku pasívnej legitímácie žalovanej poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z. z. so záverom, že pasívna legitímácia poisťovní v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa Zákona č. 381/2001 Z. z. nie je daná.

Dovolací súd nevzhladal dôvod na odlišný výklad § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z. z. ani po rozhodnutí SD rozsudkom C-22/2012 vo veci T. Y. proti O. G. a J. Y., a to pri výklade čl. 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 (prvá smernica), článku 1 ods. 1 a 2 smernice Rady č. 84/5/EHS z 30.12.1983 a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.05.2005 (druhá smernica) a článok 1 prvý oddeľ smernice Rady 90/232/EHS zo dňa 14.05.1990 (tretia smernica). Právna veta tohto rozsudku jednoznačne konštatuje, že uvedené ustanovenia smerníc (vyššie citovaných) sa majú vykladať v tom zmysle, že „povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej“. SD v rozsudku nevyložil, či v rámci posudzovanej vnútroštátnej právnej úpravy poistného krytia povinného zmluvného poistenia je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode alebo nie. Preto ani nijakým spôsobom nespochybnil závery doterajšej úpravy aplikujúcej vnútroštátne právo, v zmysle ktorej takáto náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do povinného zmluvného poistenia. SD iba uviedol, ako by mala úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou vyzeráť. V rozsudku SD nebolo konštatované, že by ust. § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z. z. bolo v rozpore s niektorou zo smerníc upravujúcich poistenie zodpovednosti motorových vozidiel. Keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrtených pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia. Najvyšší súd aj vo vzťahu k ďalšej dovolacej otázke zásadného právneho významu „či súd o uplatnenom nároku môže rozhodnúť podľa článku 7 ods. 5 Ústavy SR priamo aplikáciou smerníc Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2009/103/ES zo dňa 16.09.2009 v spojení s rozhodovacou činnosťou SD“ sa vyjadril záporne (bližšie dôvody rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 301/2012 z 31.03.2016 je možné vzhladnúť na stránke <http://www.supcourt.gov.sk/data/att/53542_subor.pdf>).

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatovanie krajský súd vyvodil, že povinnosť žalovanej v rade 1/ na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcom v rade 1/ až 3/ zásahom do ich osobnostných práv, v dôsledku dopravnej nehody, následkom ktorej došlo k usmrteniu ich blízkej osoby. Z týchto dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa § 220 O.s.p. zmenil a nárok žalobcov vo vzťahu k žalovanej v rade 1/ z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie zamietol.

Krajský súd (čo do základu) považoval za dôvodne uplatnený nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k žalovanému v rade 2/. Vzhľadom na intenzitu tohto zásahu, akým je strata života blízkeho človeka, morálne zadost'učinenie v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa javí ako nedostatočné. Vo vzťahu k tomuto uplatnenému nároku krajský súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR tak, ako bolo v dôvodoch tohto rozhodnutia konštatované a poukázané na rozhodnutia dovolacích súdov v obdobných právnych

veciach. Krajský súd na rozdiel od záveru okresného súdu dospel k záveru, že je dôvodné žalobcom v rade 1/ až 3/ priznať náhradu nemajetkovej ujmy v nižšej sume, než bola uplatnená žalobcami návrhom na začatie konania a priznaná okresným súdom. Na strane jednej, vo vzťahu k žalobcom v rade 1/, 2/, ktorí boli rodičmi neb. E. I., krajský súd prihliadal na výsledky vykonaného dokazovania a vyhodnotenie zisteného skutkového stavu okresným súdom, najmä, že v dôsledku dopravnej nehody a úmrtia ich syna bola u obidvoch žalobcov diagnostikovaná duševná porucha, títo sú stále v sledovaní odborného lekára, so smrťou syna sa doposiaľ nevyrovnali, pričom bolo potrebné prihliadať aj na skutočnosť, že neb. E. I. vzhľadom na vek žalobcov, zabezpečoval starostlivosť o domácnosť ako aj o samotných žalobcov v rade 1/ a 2/. Podľa názoru krajského súdu, emocionálne v dôsledku nečakanej a tragickej smrti neb. E. I. došlo k nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb silnejším spôsobom u žalobcov v rade 1/, 2/ ako rodičov neb. E. I., než ako je to vo vzťahu brata a sestry. Výsledky vykonaného dokazovania okresným súdom tomuto záveru nasvedčujú, keďže v dôsledku uvedenej udalosti došlo u rodičov nebohého k podstatnému zhoršeniu zdravotného stavu. Pri rozhodovaní o rozsahu nemajetkovej ujmy krajský súd prihliadal aj na okolnosti prejednávanej veci na strane žalovaného v rade 2/, t.j., že k úmrtiu neb. E. I. došlo v dôsledku dopravnej nehody, ktorý skutok je nedbanlivostným trestným činom, že príčinou dopravnej nehody bol mikrosmánok, keď inak žalovaný v rade 2/ pravidlá cestnej premávky neporušil, že svoj skutok oľutoval a snažil sa zmierniť závažnosť tohto skutku tým, že sa chcel osobne žalobcom v rade 1/ až 3/ ospravedlniť a prispel aj finančnou sumou na kúpu pomníka. Z uvedených dôvodov preto krajský súd rozsudok okresného súdu vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ zmenil tak, že zaviazal žalovaného v rade 2/ zaplatiť žalobcom v rade 1/ a 2/ náhradu nemajetkovej ujmy každému vo výške 5.000 Eur a žalovanej v rade 3/ vo výške 2.000 Eur a vo zvyšnej časti návrh žalobcov v rade 1/ až 3/ ako nedôvodný zamietol.

Krajský súd nepovažoval za dôvodnú odvolaciu námietku žalovaného v rade 2/, že je dôvodné znížiť náhradu nemajetkovej ujmy aj vzhľadom na okolnosti dopravnej nehody, keď poškodený (neb. E. I.) išiel vyššou - zákonom nedovolenou - rýchlosťou na danom úseku cesty (99 km/h), čo by mohlo znamenať aj to, že k takémuto následku (usmrteniu) by zrejme nedošlo. Jedná sa o úvahu žalovaného v rade 2/ (či by k dopravnej nehode došlo a s akým následkom), ktorá z jeho strany nebola podložená žiadnymi výsledkami vykonaného dokazovania, ku spôsobu a technike jazdy oboch motorových vozidiel (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 139/2011 zo dňa 30.10.2012). Z týchto dôvodov krajský súd vznesenú odvolaciu námietku žalovaného v rade 2/ nepovažoval za dôvodnú a pri rozhodovaní o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy na ňu neprihliadal.

O trovách odvolacieho konania rozhodne okresný súd, keďže v čase rozhodovania odvolacieho súdu (v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku platného do 30.06.2016) bolo potrebné vychádzať z ust. § 224 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého, ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 O.s.p., o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)